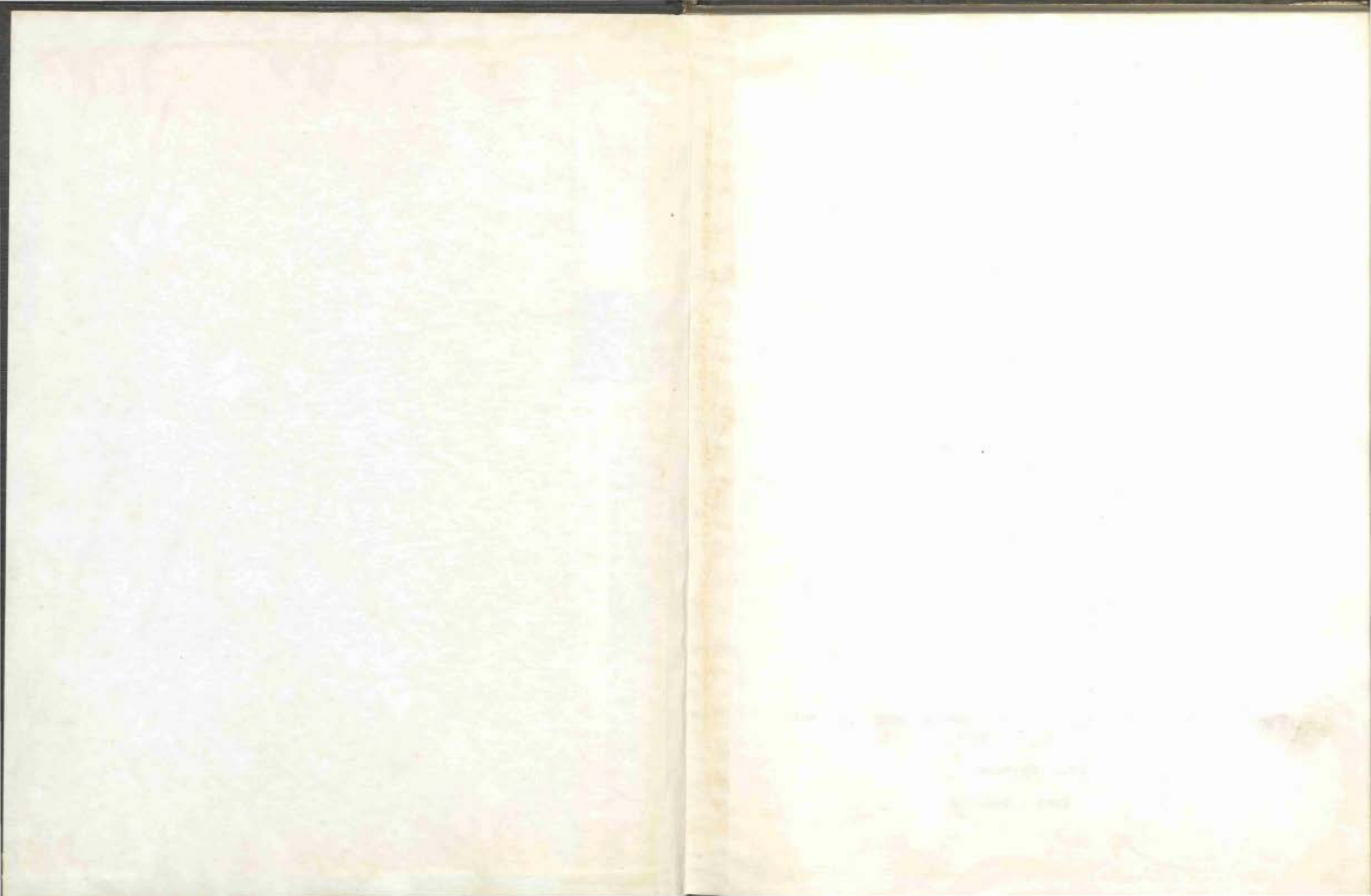

9.
(- ALEMDAR CADDESİ - YEREBATAN - SALKIM SÜĞÜT -
- VE HAVALİSİ MEZAR KİTÂBELERİ -)

UMUR ÜZCÜMERT

Nr : 7893

Kabul edildi
7. IV. 1968

Dr. Şule

WZ
Erhan

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ EDEBİYAT FAKÜLTESİ TARİH BÖLÜMÜ
YENİÇAĞ TARİHİ KURSU

Mezuniyet Tezi

İstanbul . 1968

- İ Ç İ N D E K İ L E R -

- 1 -- ÖNSÖZ.
- 2 -- BİBLİYOGRAFYA.
- 3 -- KİTÂBELER.

A : Grubu.

B : Grubu.

C : Grubu.

D : Grubu.

- 4 -- PLÂN.

İstanbul, hepimizin bildiği gibi asırlardanberi türlü medeniyet ve kavimlere beşiklik etmiş bir kültür ve yerleşme merkezidir. Bunun tabii bir neticesi olarak, geçmişden zamanımıza pekçok kalıntı intikaletmiştir. Bunların arasında çeşmeler, camiler, kiliseler, sarnıçlar, su bendleri, saraylar, surlar, dikili taşlar ve buna benzer pekçok eser vardır. Bütün bunlar içinde bana en çok etki eden, bir bakıma mezar taşı kitâbeleridir. Zira, bu kitâbeleri tetkik edecek olursak, bu üç-beş satır içinde kişilerin kısa da olsa, hayat hikâyelerini ve cemiyetdeki mevkilerini bulabiliriz. Bunun yanı sıra, gerek yazılış stili, gerekse tezyin edilişi bakımından hepsi ayrı ayrı birer sanat eseri niteliğindedir. Bütün bunların tesiri altında kalarak, mezuniyet tezi hazırlamak sıram geldiği vakit, İstanbul'un bir semtini mevzu olarak aldım, tezimi de bu için tetkiki gayesine hasrettim.

Yerebatan Sarnıcı ve civarında yaptığım araştırmalarda bulduğum kitabeleri dört grubda tasnif etmeyi uygun buldum :

Grub : A - Üskübî İbrahim Ağa (Yerebatan) Camii haziresi.

Grub : B - Esad Efendi (şimdi Kutulmuş Matbaası) haziresi.

Grub : C - Zeyneb Sultan Camii Bahçesi haziresi.

Grub : D - Zeyneb Sultan Camii haziresi.

Bu kitâbeleri mahallinde tesbit ve fotoğraflarını çekmek üzere yaptığım çalışmalar sırasında şahit olduğum bakımsızlık, lakâydi ve saygısızlığı burada kaydetmeden geçemeyeceğim. Bir bakıma kültür yönünde bir çıkışın temsilcisi sayılabilecek Sahafılar Şeyhi-zâde ESAD EFENDİ'nin kabrine bir tavuk kümesinin komşuluk etmesi, veya ALEMİDAR MUSTAFA Paşa'nın kabrinin yabani otlar ve böceklerle meken teşkil etmesi bunların sadece birkaçı.

Öteyandan birtakım tabii inkânsızlıklar (mezar taşlarının kırılmış olması, bazı harflerin veya satırların zamanla yokolmuş olması gibi.) dolayısıyla bazı kitâbelerin Lâtin harflerine adaptesi tam olarak yapılamamıştır. Bunlar için de ayrıca özür dilerim. Bu arada kitâbelerin okunması ve de ıhlendilmesi sırasında kıymetli yardımlarını esirgemeyen değerli hocam Prof. MÜNİR AKTEPE'ye teşekkür bir borç bilirim. Daha sonraki senelerde, aynı sıralarda öğrenim yapacak kardeşlerime faydalı olabilmek umidiyle.

- B İ B L İ Y G R A F Y A -

- 1 - CEVDET PAŞA : Tarih. İstanbul.1306
- 2 - TÂİB : Hadikatü'l -Vüzerâ .İstanbul. ...
- 3 - RİF'AT EFENDİ : Devkatü'l - Meşayih.(Taş basması)
- 4 - UZUNÇARŞILI,İ.Hakkı: Alemdar Mustafa Paşa.İstanbul.1942
- 5 - ÖZTUNA , Yılmaz : Türkiye Tarihi .Cild: II.İstanbul. 1967.
- 6 - İSLÂM ANSİKLOPEDİSİ: Cüz : 33 .İstanbul.1947.
- 7 - PAKALIN,Mehmed Zeki: Tarihi Deyimler ve Terimler Sözlüğü. İstanbul.1951.
- 8 - MEHMET SÜREYYA : Sicil-1 Osmanî.İstanbul.1311

GRUB : A

- GSKUBİ İBRAHİM AĞA(YERİBATAN) CANKİ HAZİNEİ-

SIRA NO :	İSİM :	ÖLÜM TARİHİ
1 -	MUSTAFA AĞA	1148
2 -	?????	1248
3 -	AHMED EFENDİ	1261

Kitâbe : (A - I)
- M U S T A F A A Ğ A -

I - Hûve'l - Bâkî

- 2 - Merhum ve mağfur el-muhtac
- 3 - İlâ rahmet-i rabbihi'l gafur
- 4 - Cebecibaşı Mustafa
- 5 - Ağa'nın ruhuna fâtiha

Sene : II48

(1735 - 1736)

Kitâbe : (A - 2)

= ? ? ? =

I - Hüve'l - Bâkî

- 2 - Şekerci-zâde Mehmed
- 3 - Efendi'nin vakfıdır
- 4 - Bu kabirde medfun olan
- 5 - Zatın ruhuna fâtiha

Sene : 1248

(1832 - 1833)

Kitâbe : (A - 3)

- A H M E D E F E N D İ -

I - Hûve'l - Bâkî

- 2 - Meqâyyih-i kurraden
- 3 - Camii- şerifin
- 4 - İmam; Es-soyid El-hac
- 5 - Hâfız Ahmed Efendi
- 6 - Ruhu iğün rıza'en- lillâh fâtiha

Pî.15.Receb. Sene: 1261

(20.Temmuz.1845)

GRUB : B

- ESAD EFENDİ HAZİRESİ -

SIRA NO :

İSİM

ÖLÜM TARİHİ

1 -	MEHMET ESAD EFENDİ	1264
2 -	(Sahafiler Seydi-zâde)	
	MEHMET HANIM	?
3 -	?	?
4 -	?	?

- ESAD EFENDİ (As'ad Efendi) : 1789 - 1848-
Vak'anüvis ve ilmiye ricâlındandır. 1204 (1789) da İstanbul'da doğ-
du. Babası Arabkir'in Nerdivenli (Nerdibenli) köyünden, (Sahaflar Şey-
bi) diye maruf Hacı Ahmed Efendi'dir.

Cemliğinde Hâlet Efendi'ye intihab etmiştir. 8. Mayıs. 1808 de
iptidâ-i hâric derecesi ile müderris olmuştur. 15. Ocak. 1815 de ise
hareket-i dâhil derecesine terfi etmiştir. Geçim sıkıntısı yüzünden
müderrisliği bırakarak, 1817 de Adapazarı nâibliğinde yapmış olup,
1819 da ise meşihât mektupçuluğu yemaklığında bulunmuştur.

15. Safer. 1241 (29 Eylül. 1825) da vak'anüvisliğe getirilmiş ve
ölmeye kadar bu vazifede kalmıştır. Ayrıca 1835 - 1836 senelerinde
İran sefirliği de yapmış olup, 1848 yılında meclis-i mearif-i umumiye
riyasetinde iken vefat etmiştir.

Esad Efendi zamanına nisbetle ileri görüşlü, alim, sair ruhlu
bir zat olup, devrinde ilk defa olarak lisanın sadeleştirilmesi gö-
rüşünde öne sürmüştür. Yerbatan Sarnıcı'nın bulunduğu mahaldeki konağ-
ının yanına bir kütüphane yaptırmış olup, bu kütüphaneye dörtbinden
fazla kitab vakfetmişti. Daha sonra bu bina çıkan bir yangın sonucu
hasara uğramış olup, şimdi özel bir matbaa halindedir.

Esad Efendi birçok eser bırakmış olup, Başlıcaları şunlardır:
1-Tarih , 2-Üss-i Safer , 3-Tesrifât-ı Kadime, 4-Sefernâme-i Hayr,
5-Ayat-al-Hayr, 6-Münşât , 7-Divan.

(Münir Aktepe : İslam Ansiklopedisi. Cild. 33, Sh. 363 - 364.)

Kitâbe : (B - I)

- SAHAFLAR ŞEYHİ-2 ÂDE

MEHMET ESAD EFENDİ -

I - Hüve'l - Bâkî

- 2 - Sudur-u izâden sebîka Rum
- 3 - İli Kazaşkeri
- 4 - Ve bilfiil nekibü'l-ogrâf
- 5 - Ve vak'a-nüvis iken
- 6 - İrtibâl-i dâr-ı bekâ eyleyen merhum
- 7 - Ve magfur'un-leh Şahafler Şeyhi-zâde
- 8 - Es-seyyid Mehmed Esad Efendi'nin (I)
- 9 - Ruhu iqn el-râtiha

Pî: 4. Safer, Sene : 1264

(II. Cenk. 1248)

Kitâbe : (B - 2)

- MEMNUNE HANIM -

I - Âh - Mine'l - Mevt

- 2 - Ol nakib - i aşraf-nâm Esat Efendi dâhteri
- 3 - Oniki yaşında nâ-kân gitti dünyadan heman
- 4 - Gül gibi bağ-ıaşıp bu tonde
- 5 - Heyleyem bâk ile yeksân eyledi bâd-ı bazan
- 6 - İllet-i nâ-şâre duçar oldu el çaktı tabib
- 7 - Matemin tuttu melekler gömgeğ oldu âsuman
- 8 - Âyinesin duçar-ı gyledik âhir fennin
- 9 - Dâde-giryân sine suzân hâlimiz kıldın yaman
- 10 - Câne evlad acısı kâr etti âh cimdiden geru
- 11 - Bir taraf sabr ve tahammül bir yana zevk-i cihân
- 12 -bint-i siddik yârgâr-ı Mustafa
- 13 - Hürmeti için kıl ilâhî cennet içre şâdiman
- 14 - Cevherin tarih Hâfız yazdı kasr-ı cennete
- 15 - Memnune Hanım göçtü hayfe nev-civan
- 16 -
- 17 -

= ? =

I - Âh-Mine'l -Nevt

- 2 - Bir nihâl gonca iken geldi o zalâm felek
- 3 - Döküldü berk-i şarîf manende-i bîd-i hazân
- 4 - Ermiş idi bağ-ı cihanda meyve-i mekûduna
- 5 - illet-i ...yeremle gül gibi soldu hemân
- 6 - Muteveffa nâkibe'l eşraf Kazaşker
- 7 - Esat Efendinin mahdumu merhum
- 8 - Ke-seyid Ahmed Ziyâeddin Efendinin
- 9 -Lâleli Türbedârı Bâfız
- 10 -

Kitâbe : (B - 4)

= ? =

I - Hüve'l -Bâkî

- 2 - Bu dünyede bulmadım hiç rebatı
- 3 - İhtiyâr ettim ânın için rihleti
- 4 - Kimse gülmez kimse dâhi gûlmeye
- 5 - Zevkine değmez bu cihanın mihneti
- 6 - Dâr-ı dünya bir misafirhânedir
- 7 - Aklı olan benden alsın ibreti
- 8 -

G R U B : C

- ZEYNEB SULTAN CAMİİ BAHÇESİ -

SIRA NO: İSİM ÖLÜM TARİHİ

1 -	ALEMDAR MUSTAFA PAŞA	1223
2 -	MUSTAFA REFİK EFENDİ	1223
3 -	TAHSİN EFENDİ	1223
4 -	İDRİS BABA	1225

I - H u v e ' l - B â k î

- 2 - Sadr-ı esbâk Mustafa Paşayı erbâb-ı fiten
- 3 - Tugma-ı seyf eylemişti dehre vermişken nizam
- 4 - Etmedi hürmet o zalimler sadaret câhına
- 5 - Nâsa vâcibken vekil-ı padişaha ihtirâm
- 6 - Pâre pâre eyleyüb cismîn o bed-ef'âller
- 7 - Attılar bir çâh-ı battalâ bulub bir kaç izen
- 8 - Eylemişken vaka-ı mevdi yirmi yıl; mûrur
- 9 - Olmamıştı hayyiz-ı inkanda tâyin-ı makam
- 10 - Sindi Hak mansur edüb sadr-ı Selim-ül-hilkati
- 11 - Eyledi ol zûmreden seyf ile ahz-ı intikam
- 12 - Eyleyüb tebyin o dâstur-u şehidin kebrini
- 13 - Nemin ipkâ ile kıldı kendisi ipkây-ı nâm
- 14 - Dikti taş menziline şüphesiz
- 15 - Hayr ilemeskur efvâh oldu tâ ruz-u kıyam
- 16 - Âsâf-ı devrâne ihsân eyleyüb ömr-ü tavil
- 17 - Eylesün sahib-i mezarı magfiret Rabb-ı enam
- 18 - İnzet oldemde deniştin rihlet-i tarihini
- 19 - Mustafa Paşa(I) şehideneyledi aân-ı makam

Sene : 1223

(1808 - 1809)

(I) : Bak, arka sahifeye.

ALEMNDAR MUSTAFA PAŞA : Rusçuk yeniçerilerinden Hacı Hasan Ağa'nın oğludur. Gençliğinde ziraat ve hayvancılıkla uğraşarak hayli servet sahibi olmuştur. 1182 (1768) Osmanlı-Rus herbinde 42. Buluk bayraktarı olduğu için (Alemdar) namını almıştır. Daha sonraları Tirsiniklioğlu İsmail Ağa'ya intisab ile, İsmail Ağa'nın vefatı üzerine 15. Şevval. 1218 (28. Ocak. 1804) de Rusçuk Ayanı olmuştur. Rus sınırındaki beğarları, dirayeti, ve Nizâm-ı Cedit hareketine sadakatıyla dikkati çekmiş ve Zilkade. 1221 (Ocak. 1807) de vezaret rütbesi tevcih olunarak Silistre valiliğine tayin edilmiştir. Az sonra ise (25. Mayıs. 1807) İstanbul'da Kabakçı Mustafa isyanı vuku bulmuş ve Alemdar'ın tapar derecesinde sevdiği III. Selim tahttan indirilmişti. BU isyan sonucu olarak tahta IV. Mustafa geçirilmiş ve netice olarak bütün yenilik hareketlerine cephe alınmış idi. Öteyandan Nizâm-ı Cedit taraftarı devlet erkannından bir kısmı da İstanbul'dan kaçarak Alemdar'ın yanına sığınmışlardı. Bunlarında tesiriyle Alemdar Mustafa Paşa bir darbe ile gerici idareyi yıkmak ve III. Selim'i tekrar tahta çıkarmak kararını verdi. Temmuz. 1808 de ordusuyla İstanbul'a geldi ve darbeyi gerçekleştirdi. Fakat bu darbe sırasında III. Selim de şehit edilmişti. Bunun üzerine tahta II. Mahmud geçti. Ve 5. Cemaziyelâhır. 1223 (29. Temmuz. 1808) de Alemdar'ı sadarete getirdi. Aslında cahil ve devlet işlerine yabancı bir zat olan Mustafa Paşa'nın ölümüne hareketleri, diktatörlüğe kaçan tutumu ve yeniçerilere karşı takındığı hasmâne tavır, kendisine feci bir son hazırladı. IV. Mustafa ve taraftarlarının kışkırttığı yeniçeriler, 14-15 Kasım. 1808 gecesi Alemdar'ı Bâb-ı Âlî'de muhasara ettiler. Alemdar yardım gelir umidiyle kendini bir müddet savunduysa da, rakibi olan Kadı Abdurrahman Paşa'nın yardımı gelmemesi sebebiyle, hiçbir çare kalmadığını görerek yanındaki bir barut fıçısını ateşlemek suretiyle intihar etti. Bazı kaynaklara göre de, bu infilâkin meydana getirdiği dumanlar yüzünden boğularak ölmüştür. Nâçı, o günün şartlarına uyularak, Yedikule'de bir çukura atılmış, daha sonra şimdiki kabrine nakledilmiştir.

Alemdar Mustafa Paşa'nın erkek evlâdı olmayıp, Bekâr Bey isminde bir evlâdı olduğu vardır.

Kaynaklar :

- 1 - MEHMET SÜREYYA : (Sicil-1 Osmanî. Cild. 4, Sh. 460)
- 2 - YILMAZ ÖZTUNA : (Başlangıcından zamanımıza kadar TÜRKİYE TARİHİ Cild. II, Sh. 142-145)
- 3 - İ. H. UZUNÇARŞILI : (Alemdar Mustafa Paşa)

- T A H S İ N E F E N D İ -

I- HÜVE'İ - BÂKİ

- 2 - Müstevfi-i hünerver idi ettiler gehid
- 3 - Ahmed Efendi-zadeye Hak ihtiram ide
- 4 - Geldikçe yâda vaka-i mürgî o bîkesin
- 5 - Derdik Cenâb-ı Hazret-i Hak intikam ide
- 6 - Erbâb-ı fitneye komadı hün-u nâ-hakkını
- 7 - Sadr-ı Selim sireti Hak müstedâm ide
- 8 - Olmuşken irtihâli yirmi yıla karip
- 9 - Kim derdi ki gelub birisi ihtimam ide
- 10 - Seng-i mezarı kalmış idi tâ bu vakte dek
- 11 - Bâig o âsâf oldu Hudâ berdevam ide
- 12 - Erkân-ı devlet etse nölâ hizmetiyle fahr
- 13 - Bir zât kim ölenlerini iltizâm ide
- 14 - İzzet demişti fevtine tarih-i cevheri
- 15 - Tahsin Efendi(I) cennet-i adn-ı makam ide

Sene :1223

(1808 - 1809)

(I) : Bak,arka sahifeye.

TANISIN MEHMET EFENDİ : Muiderris olan Tansin Mehmed Efendi, daha sonra sadaret mektubi-i kalemine dahil olmuş, serhelife olduktan sonra, Receb.1221 (Kasım.1806) de mektubi-i sadr-ı Şî olmuştur. Rebiyülevvel.1222 (Mayıs.1807) de bu vazifeden ayrılmıştır. 19. Safer.1223 (16. Nisan.1808) tarihinde çavuşbaşı, aynı senenin 19. Receb'inde (10. Eylül) baruthane nazırı, 23. Şaban'mında (26. Ekim) defterdar-ı şıkk-ı evvel olmuş, Ramazan.1223 (Kasım.1808) de Alemdar Mustafa Paşa taraftarlığı sebebiyle öldürülmüştür. Alim ve şair bir zat idi.

(Mehmed Süreyya : Sicil-i Osmanî. Cild.2, Sh.48)

- 1

Kitâbe : (C - 3)

- MUSTAFA REFİK EFENDİ -

I - HÜVE'1 - HÂLLÂKU'1 - BÂKİ

- 2 - Cennet-mekân firdews âşiyân
- 3 - Vâsıl-ı rahmet-i rahman reside-i
- 4 - Rütbe-i aîv-ı cennab-ı müsteân
- 5 - Sâbıkâ kethüde-i sadr-ı âlişân
- 6 - Merhum ve mağfur'unleh Mustafa
- 7 - Refik Efendi(I) aleyhü't-rahmeti
- 8 - Vel-gufran ruhu için fâtiha

Fî:27.Ramazan.1223

(16.Kasım.1808)

MUSTAFA REVİK EFENDİ : Pederî ahır kethüdası idi.Mektubi-1
sadr-ı âliye duhul edip, 1210 (1795-1796) da ikinci halife,sonra
baş halife oldu.Safer.1214 (Temmuz.1799) de mektubi-1 rikab-ı hüma-
yûn oldu.Receb.1221 (Eylül.1806) da kethüda-ı sadr-ı âlî oldu.5.Ce-
maziyelevvel.1222 (11.Temmuz.1807) da AlemdarMustafa Paşa'nın yanına
gitti.25.Şaban.1222 (28.Ekim.1807) de tekrar İstanbul'a gelip,Reis-
ül-küttab oldu,ve Edirne'ye gönderildi.19.Safer.1223 (16.Nisan.1808)
de kethüda-ı sadr-ı âlî oldu.27.Ramazan.1223 (16.Kasım.1808) de ve-
fat etti.

(Mehmed Süreyya : Sicil-i Osmanî. Cild.2 , Sh,414)

Kitâbe : (C - 4)

- İDRİS BABA -

I - Hûve'l - Bâkî

- 2 - Merhum ve mağfur şehid
- 3 - Es-seyyid Derviş İdris
- 4 - Baba ruhu için fâtiha

Sene : 1225
(1810)

GRUB : D

- ZEYNEB SULTAN CAMII HAZİRESİ -

SIRA NO : İSİM ÖLÜM TARİHİ

1 -	VECHİ FATMA	HANIM	1192
2 -	MEHMET	BEY	1192
3 -	ASIYE	HANIM	1198
4 -	BEHRAM	AĞA	1200
5 -	ALİ	KENDİ	1201
6 -	HEMDEM	HANIM	1201
7 -	SALİHA	KADIN	1202
8 -	HALİL	AĞA	1202
9 -	MELEKPER	HANIM	1203
10 -	ÖMER	AĞA	1203
11 -	AHMED	BEY	1204
12 -	AHMED	AĞA	1204
13 -	MİRİ	HATUN	1204
14 -	NÂZİMA	HATUN	1205
15 -	DİLPUŞA	KALFA	1206
16 -	AYN-ÜL-HAYAT	HANIM	1206
17 -	LEBÂBE	KALFA	1206
18 -	DİLZÂR	HANIM	1206
19 -	AYŞE	HANIM	1208
20 -	ŞERİFE HATİCE	HATUN	1210
21 -	MUSTAFA	AĞA	1210
22 -	HATİCE	KADIN	1210
23 -	AYŞE	HANIM	1212
24 -	ELİFDE	KALFA	1213
25 -	MEHMET	PAŞA	1216
26 -	RUKİYE	HATUN	1217
27 -	ŞERİFE EMİNE	HATUN	1220
28 -	RİFAT	HATUN	1220
29 -	AYŞE	HATUN	1220
30 -	ESMA	HATUN	1221
31 -	HASAN	AĞA	1221
32 -	MUSTAFA HALİMİ	KENDİ	1221
33 -	AHMED	BEY	1222
34 -	MUSTAFA	KALFA	1222

GRUB : D

SIRA NO :	İSİM	ÜLÜM TARİHİ
35 -	ŞEKVE-İ DİL	KADIN
36 -	ESMA	HANIM
37 -	DEY-İ GAN	KALPA
38 -	AVİFE	HANIM
39 -	MUSTAFA İSMET	EFENDİ
40 -	İBRAHİM	EFENDİ
41 -	HATİCE	HANIM
42 -	MEHMET ARİF	EFENDİ
43 -	HÜSEYİN	EFENDİ
44 -	MESUD	AĞA
45 -	BEKİR	BEY
46 -	HÂZİMA	HATUN
47 -	NEFİSE	HATUN
48 -	FATMA	HANIM
49 -	FATMA	HANIM
50 -	OSMAN	AĞA
51 -	RAİK	HANIM
52 -	SALİH MEHMET	BEY
53 -	KADRİ	BEY
54 -	AYŞE	HANIM
55 -	CİLVE DİLBER	HATUN
56 -	BEŞİR	AĞA
57 -	NEFİSE	HATUN
58 -	ŞERİFE KİNE	HANIM
59 -	AHMED REŞİD	EFENDİ
60 -	HATİCE EDÂYİ	HANIM
61 -	HASAN	EFENDİ
62 -	HATİCE	HANIM
63 -	HASAN	EFENDİ
64 -	MEHMET	BEY
65 -	HAZİF	AĞA
66 -	SÜLEYMAN	EFENDİ
67 -	EDÂYİ	KADIN

G R U B : D

SIRA NO :	İSİM	ÖLÜM TARİHİ
68 -	HÜSN'Ü -FER	KALFA 1266
69 -	? ?	? 1270
70 -	NECİB	AĞA 1272
71 -	HATİCE	HANIM 1272
72 -	ESMÂ	HANIM 1272
73 -	HÜSEYİN	EFENDİ 1274
74 -	BEZM -İ TARÂB	KALFA 1275
75 -	AHMED BAKİYYE	EFENDİ 1279
76 -	FİDÂNE	HANIM 1279
77 -	ANDELİB	HANIM 1279
78 -	SÜZİNÂK	KALFA 1280
79 -	ŞERİFE SELİME	HANIM ? ?
80 -	?	? ?
81 -	NEŞ'ET	AĞA ? ?
82 -	MEHMET EMİN	AĞA ? ?
83 -	LÂTİF	AĞA ? ?
84 -	DİLGÜN	HANIM ? ?
85 -	ŞERİFE HABİBE	KADIN ? ?
86 -	AYŞE HESNÂ -ZAT	HANIM ? ?
87 -	ÖMER	AĞA ? ?
88 -	MEHMET SÜHEYL	EFENDİ ? ?

Kitabe : (D - I)

- V E C H İ P A T M A H A T U N -

- 1 - Bu bağ-ı gülşende bir gonca iken
- 2 - Bâd-ı ecel beni eyledi hazan
- 3 - Merhûm ve mağfure Vecî
- 4 - Fatma Hanım ruhuna fâtiha

Fî: 27.Şevval, Sene : 1192
(19.Kasım.1778)

Kitabe : (D - 2)

- MEHMET BEY -

I - Hüve'l - Rahîm

- 2 - Ah kim rahîm Mehmed Bey olmuştü ânın
- 3 - Vâlidî Mir Ahmed-bin-hazret-i kaymakam
- 4 - Gonca-i şukûfde gülzâr-ı izz-ü nâz iken
- 5 - Hâke sardı berk gül-ü veş ânı....güne-ü meram
- 6 - Vâlidinin atış-ı hasretle yektı bağrını
- 7 - Sabr ile egr ide ihsân onlara Rabbi'l-enam
- 8 - Yâ ilâhî bağ-ı cennetde kıram ettikçe ol
- 9 - Kıl ...selâmetde safâda berdevam
- 10 - İki gözden yaşlar akdı yazacak târihini
- 11 - Tutdu aden içre Mehmed Bey ...makam

Sene : 1192

(1778)

Kitâbe : (D - 3)

= A S İ Y E H A N I M =

I- Subhân -El - Bâkî

- 2 - Devletlû Melak Mehmed Paşa-zâde
- 3 - Ser bevâbin-i Dergâh-ı Âlîve silâhsâr-ı
- 4 - Hazret-i şehriyârî inâyetlû Ahmed Bey
- 5 - Efendi'nin halile-i muhteremesi
- 6 - Merhum Bekim Mehmed Paşa kerimesi(I)
- 7 - Merhûme ve mağfure Asiye Hanım
- 8 - Ruhu için el- fâtıha

Sene : 1198

(1783 - 1784)

RAKİM MEHMED PAŞA : Defterdâr-ı esbâk Yüz İbrahim Paşa'nın oğludur. Aklâm-ı Şâhâneye pederî zamanında girip, İstanbul beruthanesi nâzırı II48 (I735-I736) da tophane nazırı, Receb.II57(Ağustos.I744)de Erzurum ordusu defterdârı, II60 (I747)de defter emini, II63 (I749-I750)de tersâne emini, II73 (I759-I760)da yeniçeri kâtibi oldu. Daha sonraki tarihlerde, defterdâr-ı şikk-ı evvel, ruznâme-i evvel yazifelerinde bulunduktan sonra 28.Zilkade.II80 (27.Nisan.II67) de vezâretle Mısır valiliğine tâyin olundu. Safer.II82 (Haziran.I768) de Cidde valisi oldu.Ve Muharrem.II84 (Nisan.I770) de vefat etmiştir.Tedbirli ve devlet işlerine vâkıf bir zat olup, şairliği de vardı. Namına Hisarda bir çeşme yaptırmıştır. (Mehmed Süreyya : Sicil-i Osmanî.Cild.2, Sh.365)

Kithbe : (D - 4)

- B E H R A M A Ğ A -

I - Hüve'l - Bâkî

- 2 - Beni kıl mağfiret ey Rabb-i yezdan
- 3 - Bî-hakkı arz-ı âzam nur-u Kuran
- 4 - Gelüb kabrim ziyaret iden ihvân
- 5 - İde ruhuma bir fâtiha ihsân
- 6 - İsmetle Şah Sultan(I)
- 7 - Hazretleri'nin haremağalarından
- 8 - Merhum Behram Ağa'nın ruhuna
- 9 - Fâtiha

Sene : 1200
(1785 - 1786)

(I) : ŞAH SULTAN - III.Mustafa'nın kızıdır.I5.Ramazan.II74(20.Nisan 1761)de doğdu.Üç yaşında iken Mustafa Paşa'ya nikahlandı.I7.Zilkade.I2I7) (II.Mart.1803)tarihinde vefat etti.Kyub'de medfundur.
Sicil-i Osmanî. Cild:I, Sahife : 45.

- EDİRNEVÎ KADIZÂDE ALİ EFENDİ -

1 - Hüve'l - Hallakü'l - Bâkî

2 - Merhum ve mağfurın-leh

3 - El-muhtac ilâ rahmet-i

4 - Rabbihi'l gafur Edirnevî

5 - Kadî-zâde Es-seyyid

6 - Hacı Ali Efendi

7 - Ruhu içün el fâtâhe

Fi: 7.Şaban, Sene : 1201

(25.Mayıs.1787)

Kiştâbe : (D - 6)

- H E M D E M H A N I M -

- 1 - Çaresiz derde uğradı
- 2 - Nev-civan iken lokman
- 3 - Aradı derdine bulmadı
- 4 - Derman kuş gibi uçdu
- 5 - Cennete Hemdem Hanım heman
- 6 - Ruhuna fâtiha

Sene : 1201

(1786 - 1787)

Kitâbe : (D - 7)

- S Â L İ H Â K A D İ N -

I - Huve'l - Hallakü'l - Bâkî

- 2 - Kaymakam-ı esbâk Melek
- 3 - Mehmed Paşa hazretlerinin
- 4 - Hâfîleleri Ahmed Bey
- 5 - Efendi'nin valideleri
- 6 - Merhûme ve magfur'un -lehâ
- 7 - Sâlihâ Kadın
- 8 - Ruhu için el-fâtîha

Sene : 1202

(1787 - 1788)

Kitâbe : (D - 8)

- H A L İ L A Ğ A -

1 - Hüve'l - Hayyü'l - Lemf- Lâ-Yemut

- 2 - Dergâh-ı Âlf
- 3 - Kapucubasıları
- 4 - Mutehyyizânından merhum
- 5 - Ve magfur el-muhtac
- 6 - İlâ rahmet-i rabbihi'l gafur
- 7 - Genç Halil Ağa
- 8 - Buhu içün fâtıha

Fî : 21.Cemaziyellevvel, Sene : 1202

(28.Şubat.1788)

Kitâbe : (D - 9)

- MELEKPER HANIM -

- 1 - İsmetlû Şah Sultan
- 2 - Aliyyetü's-san efendimiz
- 3 - Hazretlerinin eğlencesi
- 4 - Merhume ve magfure
- 5 - Köçek Melekper Hanım
- 6 - Ruhu için rıza'en lillâh
- 7 - El-fâtiha

Sene : 1203

(1788 - 1789)

Kitâbe : (D - 10)

- Ö M E R A Ğ A -

I - Hıve'l - Hallakü'l - Bâkî

- 2 - Böyle buldum bu dünyayı sanki bir zıll-i heyâl
- 3 - Ol sebebdan kimse benim bâlinden etmez sual
- 4 - Ben dedim el-hüküm'i-lillâh razıyım her emrine
- 5 - Çün ezelden böyle takdir eylemiştir Zülcelâl
- 6 - Merhum ve mağfur'un-leh El-hav
- 7 - Ömer Ağa ruhu içün el-fâtîha

Fî : 15.Cemayizelahir, Sene : 1203

(13.Mart.1789)

Kitâbe : (D - II)

- AHMED BEY -

I - Hüve'l - Bâkî

- 2 -?
- 3 - Cenâb-ı mir Ahmed-zâde-i sulb-i Melek Paşa
- 4 - Hayf çün pîr-i Kenan nur-u çeşmi oğlun aldırdı
- 5 - Heman babasına sabr-ı cemil ihsân ide Mevlâ
- 6 - Makamı oldu çün kimcânib payı
- 7 - Bu hâlet eyler ânınşenıyla pervâz itse ülyâda
- 8 -bir zât-ı âlî idi Hakka
- 9 -îdüb duâ çün söyledim târih
- 10 - Ola mir Ahmed'e Yâ-Rabb firdevs-i berrin me'va

Fî : 25.Zilkade , Sene : 1204

Yevm-i İsneyn

(7.Ağustos.1790)

Kitâbe : (D - 12)

- A H M E D A Ğ A -

I - Hüve'l - Bâkî

- 2 - Beni mağfıret kıl ey Rabb-i yezdan
- 3 - Bî-hakkı arş-ı âzam nur-u Kuran
- 4 - Gelüb kabrim ziyaret iden ihvân
- 5 - İde ruhuma bir fâtiha ihsân
- 6 - İsmetlü Şah Sulten efendimizin
- 7 - Haremağalarından merhum
- 8 - Ahmed Ağa'nın ruhuna
- 9 - Fâtiha

Sene : 1204

(1789 - 1790)

Kitâbe : (D - I3)

- M İ H R İ H A T U N -

I - Hüve'l - Bâkî

- 2 - Merhume ve mağfûrîn-lehâ
- 3 - Saraylı Mihri Hatun
- 4 - Ruhu için el-fâtîha

Sene : 1204

(1789 - 1790)

Kitâbe : (D - I4)

- NÂSİHA HATUN -

I - Havâ'1 - Bâkî

- 2 - Bu dünyada bulmadım hiç rahatı
- 3 - İhtiyâr ettim ânın için rihleti
- 4 - Kimse gülmez kimse dahi gülmeye
- 5 - Zevkine değmes cihânın mihneti
- 6 - Dâr-ı dünya bir misafir-hânedir
- 7 - Akı; olan benden âlemin ibreti
- 8 - Kabrin görünler seraylı Nâsime Hatuna
- 9 - Ruhu için okusunlar rahmeti

Sene : 1205

(1790 -1791)

Kitâbe M (D - 15)

- D İ L R U B Â K A L F A -

I - Hâve'l - Hâleke'l - Bâki

- 2 - Sakın aйдenna bu çark-ı bî-bekâyâ
- 3 - Ne dildâra kalır ne dîlruhâyâ
- 4 - Tâc-ül-muhadderâ Hatice(İ)
- 5 - Sultan alıyyet-ü-gân hazretlerinin
- 6 - Cârîyelerinden merhûme
- 7 - Ve mağfur'un-lehâ Dîlruhâ Kalfa
- 8 - Ruhu içünrîza'en lillâhî tâlâ
- 9 - El-fâtîha Gene : 1206

15.211hicce

(5.Ağustos.1792)

(I) HATİCE SULTAN : III.Mustafa'nın kızıdır.7.Muharrem.1180(15.NA-
ziran.1766) tarihinde doğdu.1201 (1786-1787) de Seydi Ahmed Paşa ile evlen-
dirildi. 27.Sevval,1237 (16.Temmuz.1822) günü vefat etmiştir.Kyûbde Valde
Mihrişah Sultan türbesinde medfundur. Sicil-i Cemaî: Cild.1 , Sh,32.

Kitâbe : (D - I6)

= A Y N - Ü L - H A Y A T H A N I M =

- 1 - Genç göçdü cihândan bu nev-civân
- 2 - Cürmündü afv eyleye Rabbi'l müsteân
- 3 - Magfîret kıl olmasın Ayn-ül-hayatın hâli yaman
- 4 - Mazhâr-ı nûr-u şefaât kıl herzaman
- 5 - Senebîhiyüzaltıda saraylı Ayn-ül-hayat ruh-urevân
- 6 - Merhûme ve magfurd'n-lehâ ruhu içün el-fâtiha

(1791 - 1972)

Kitabe : (D - I7)

- LEBÂBE KALFA -

I - Hüve'l - Bâkî

- 2 - Hudâ'nın hükmü çoktur
- 3 - Ecâl geldi mükedder şân-ı ki
- 4 - Tefrik cyleci bîni
- 5 - Tecelli etti tarîhi
- 6 - Vebâ geldi Hudâdan ki
- 7 - Şehid etti ben miskinî
- 8 - Edin müjde efendime
- 9 - Seferatı bilân beni
- 10 - İsmetlû Hatice Sultan
- 11 - Efendimizin çâni-gîri Lebâbe
- 12 - Kalfa ruhuna fâtîha

19.Zilkâde. 1206

(9.Temmuz.1792)

Kitâbe : (D - 18)

= D İ L Z Â R H A N I M =

I-Hüve'l - Bâkî

- 2 - İsmetlû Şah Sultan
- 3 - Valdesi Mihri-şah Kadın
- 4 - Çırakı merhume ve magfure
- 5 - Dilzâr Hanım ruhu için
- 6 - El-fâtıha

Gurre-i Rebiyülevvel, Sene : 1206

(29.Ekim.1791)

Kitâbe : (D - 19)

= A Y Ş E H A N I M =

I - Hüve'l - Bâkî

- 2 -
3 - Nâ-sadakdî cümle nâsa kûmân
4 - Âkıbet mevt-i fenadân bulmadı
5 - Ciddâ-i ismet nihâdında emân
6 - Hem sehî Ayşe Sıddıka'dır
7 - Olduğunda şüphesiz yok ehl-i cinân
8 - Fikr ederken rihlet-i târihini
9 - Gözlerinden kan olmuştur revân
10 - Ah çıkdı bir güzel târih kim
11 - Arş-ı âlâ ruhuna olsun mekân
12 - Ruhu içün fâtihâ

3.Safer,1208

(10.Eylül.1793)

Kitâbe : (D - 20)
- Ş E R İ F E H A T İ C E H A T U N -

I - YÂ - Hû

- 1 - Âh ile zâr kılarak tazeliğime doymadım
- 2 - Çün ecel peymânesi dolmuş murad almadım
- 3 - Hasretâ fânî cihanda tûl emel sürmedim
- 4 - Firketâ takdir bu imiş tâ ezelden bilmedim
- 5 - Merhûme ve mağfur'ân-lehâ
- 6 - Şerife Hatice Hatun ruhuna
- 7 - Rıza'en lillâh fi ta'âlâ fâtihâ

Sene : 1210

(1795 -1796)

Kitâbe : (D - 2I)

- MUSTAFA AĞA -

- 1 - İlâhî varacak dâr-ı bekaya
- 2 - Şefî ola Muhammed Mustafaya
- 3 - Hâlâ hayatte olan Esma
- 4 - Sultan (I) hazretlerinin
- 5 - Kapu çuhaderı El-hac
- 6 - Mehmed Ağa'nın mebdumı
- 7 - Enderun-u Bîrâyn kilâr-ı
- 8 - Hassâ-i âlişândan merhum Mustafa
- 9 - Ağa ruhuna fâtîhe

Sene : 1210

(1795 - 1796)

(I) : ESMA SULTAN : I. Abdülhamid'in kızıdır. 21. Cemaziyelâhîr. 1192 (17. Temmuz. 1778) tarihinde doğdu. 7. Şevval. 1206 (30. Mayıs. 1792) de, Küçük Mehmed Paşa ile evlendi. 2. Receb. 1264 (4. Haziran. 1848) Pazartesi günü vefat etti. Ağabeyi II. Mahmud'un Türbesine defnedildi.

(Sicil-i Osmanî, Cild. I, Sh. 19)

Kitâbe : (D - 22)

- H A T E M K A D I N -

- 1 - Hüve'l - Hallakü'l - Bâkî
- 2 - Sââdetlû Zeyneb Sultan
- 3 - Hazretlerinin hazinedar
- 4 - Ustası merhume ve magfûre
- 5 - Hatem Kadın ruhuna fatiha

Sene : 1210
(1795 - 1796)

Kitâbe : (D - 23)

- A Y Ş E H A N I M -

I - Huve'l - Bâkî

- 2 - Çün ecel geldi âna olmaz aman
- 3 - Cürmündü afv eyle Ya Rabbi'l-mennan
- 4 - Magfîret kıl olmasın hâli yaman
- 5 - Mazhâr-ı nûr-u şefâat kıl her zaman
- 6 - Melek Mehmed Paşa'nın oğlu Ahmed
- 7 - Bey'in kerimesi Feyzi Bey-zâde Ahmed
- 8 - Bey'in zevcesi merhûme Ayşe Hanım
- 9 - Ruhu içün el-fâtîha

Rî: 13. Muharrem , Sene: 1212

(8. Temmuz. 1797)

Kitâbe : (D - 24)

- ELİFDE KALFA -

I - Hüve'l - Hayyü'l - Bâkî

- 2 - Penâdan bekâya eyledi rihlet
- 3 - İde kabrini Hak ravza-i cennet
- 4 - Valide Sultan-ı Âlişân
- 5 - Hazretlerinin câriyesi
- 6 - Herhume Elifde Kalfa
- 7 - Ruhu için fâtıha

Fi : 15.Rebiyülevvel , Sene :1213

(27.Ağustos.1798)

Kitâbe : (D - 25)

- MELEK MEHMET PAŞA -

I - Hüve'l - Hayyü'l - Hakî

- 2 - Düstûr-u vaâlâ gadr-ı esbâk zât-ı bî-hentâ
- 3 - Mehmed nâm ol pîr-ı münevver ol Melek Paşa (I)
- 4 -Zir-i hâke yattığın bilmes idim ol
- 5 - Bu cism-i pîr-giyâi gürneyince hâkde hâlâ
- 6 - Hem-âgûş oldu âhir revcesî Sultan Zeynele
- 7 - Cihânda âlem-i berzâhle hem der-ı cennet-i ulya
- 8 - Rıza'en lillâh içün bir fâtîhe yâhu şu gâfil
- 9 - Neman malûmun olsunmülk-ü dünya
- 10 - Didi menkûtle tarihini hep kutsiyân-ı Fâzıl

16.Şevval.1216

(19.Şubat.1802)

MELİK MEHMET PAŞA : Fındıklı diye meşhur, mirmirandan Bosnalı Süleyman Paşa'nın oğludur. II32 (1719-1720) de doğdu. II66. Muharrem'inde (Kasım. 1792) tarihinde keptan-ı derya oldu. Aynı yıl içinde vezaret verilmiştir. Safer. II68 (Kasım. 1794) de azlolunarak İstanköy'e tayin edildi. II69 (1795-1796) da yeniden vezaret verilerek Selânik vâlisi ve II71 Safer'inde (Ekim. 1797) niğancı oldu. Daha sonra Zeyneb Sultan ile evlenmiştir. Daha sonraki tarihlerde, Belgrad, Yanya, Hotin, Vidin, Eriboz, Mora, Mısır, Kandiye Bender valiliklerinde bulunduktan sonra, 1204 (1789-1790) da yeniden vezirlikle Kandiye muhafızı olup, 12. Ramazan. 1206 (3. Mayıs. 1792) de sadrazam oldu. 25. Rebiyülevvel. 1209 (20. Ekim. 1794) tarihinde ise azlolunmuştur. 15. Sevvâl. 1216 (18. Şubat. 1802) tarihinde vefat etmiştir. Vecih, Vakur, Âdil hamiyetperver bir zat idi. Oğullarından müderris Yahya Bey, gençliğinde vefat etmiş olup, Beyoğlu mezarlığına defnolunmuştur.

(Mehmed Süreyya: Sicil-i Osmani. Cild. 4 , Sh. 509-510)

Kitâbe : (D - 26)

- RUKİYE HATUN -

I - Hüve'l - Hayyü'l - Bâkî

- 2 - Merhume ve mağfur'un-lehâ cennet-mekân
- 3 - Zeyneb Sultan (I) âliyyetü's-sân
- 4 - Hazretlerinin hizmetlerinde
- 5 - Olan merhume ve mağfure
- 6 - Dilsiz Rukiye Hatun'un
- 7 - Ruhu için fâtiha

Fî: 5.Safer, Sene : 1217

(7.Haziran.1802)

(I) - ZEYNEB ÂSİNE SULTAN : III.Ahmed'in kızıdır. Takriben 1728-1739 senelerinde doğdu. Önce Sinak Mehmed Paşa ile, onun ölümünde müteakib Melek Mehmed Paşa ile evlendi. 12.Raharrem.1188 (25.Mart.1774) tarihinde vefat etti.Sokukçeşme(gimdiki AdliTib yanı)da namına cami ve çeşmeler inşa edilmiştir.(Sicil-i Osmanî : Cild.I, Sh.37.)

Kitâbe : (D - 27)

- Ş E R İ F E E M İ N E H A N I M -

I - Havâ'1 - Hâlekl'1 - Bâkî

- 2 - Beni kıl mağfaret ey Râbb-1 yordân
- 3 - Bî-hâkkı arz-1 âzân nur-u Euren
- 4 - Celâb kabrin ziyâret iden ihvân
- 5 - ideler ruhuna bir fâtîha ihsân
- 6 - Sofelî (Sofyalı) Emrullah Ağa'nın
- 7 - Vâlidesi merhûme ve mağfure
- 8 - Şerife Emine Hanım ruhuna fâtîha

Sene : 1220

(1805 - 1806)

Kitâbe : (D - 28)

• R I F A T H A T U N •

I - N u v e ' l - B â k î

- 2 - Gençliğine doymayan muredine ermeyen
- 3 - Dünyada hiç gılmeyen Vâlide Sultan
- 4 - Çırağı kâtib-i vakfın hâllileşi
- 5 - Merhûme Rifat Hatun ruhuna fâtiha

Fi: 3. Zilkade, Sene : 1220
(23. Ocak. 1806)

Kitâbe : (D - 29)

- A Y Ş E H Â T U N -

I - Hüve'l - Hâyyü'l - Bâkî

- 2 - Ah kim bu âlem içre bende şâdân olmadım
- 3 - Çaresiz derde esirim def'e imkân bulmadım
- 4 - Yâ ilâhî sen bilürsün efendim meded senden
- 5 - Yüzüm dergâhına sürmekten âsân bulmadım
- 6 - Eşrâf-ı kuzzât-ı kirandan Mustafa
- 7 - Efendi'nin halilesi merhume
- 8 - Ve mağfûr'ân-lehâ Ayşe Bârun
- 9 - Ruhu için el-fâtiha

Fî: 20.Ramezen, Sene :1220

(12.Aralık.1805)

Kitâbe : (D - 30)

- E S M Â H Â T U N -

I - Hüve'l - Bâkî

- 2 - Hâsıl-ı ümrüm ciğerim pâresi
- 3 - Gitti elden kaldı dilde yâresi
- 4 - Kıl sefaât nev-civânım kuluna
- 5 - Vâlidinin gayri yoktur çâresi
- 6 - Okçularbaşı'ında kahveci El-hac
- 7 - Hüseyin Ağa'nın kerimesi merhume Esma
- 8 - Hâtunun ruhuna fâtîha

Fî : 15.Zilkâde .1221 de
(24.Ocak.1807)

Kitâbe : (D - 31)

- H A S A N A Ğ A -

I - Hüve'l - Hayyü'l - Bâkî

- 2 - Çün ecel geldi âna olmaz aman
- 3 - Cürmündü afv eyleye Yâ Rabbî'l-mennan
- 4 - Magfaret kıl olmasın bâlî yaman
- 5 - Mazhâr-ı nur-u şefaât kıl herzaman
- 6 - Sağlığında ruz ve seb ikrâm ederdî aleme
- 7 - Hânesinde nice kimdenân-ı nimetî
- 8 - Terk eyledim ehlim hem dahi iki evlâdım
- 9 - Cümlesin sana emanet eyledim Yâ İlâhî-el-âlemin
- 10 - Karakulak-ı hazzet-i sadr-ı âlî (I)
- 11 - Merhum Hasan Ağa'nın
- 12 - Ruhu şerifi içün el-râtihe

Sene : 1221

(21.Mart.1806 - 11.Mart.1807)

KARAKULAK : Emir çavuşu, haberci yerine kullanılır. Vaktiyle vezirlerin, yeniçeri ağasının ve bostancıbaşının hizmetinde bulunan karakulekler, önde gidip yol açtığı gibi, muhabere işlerinde de istihdam olurlardı. Bostancıbaşı karakuleği daimi surette sadrâzamın yanında bulunur, Bâb-ı Âlî ile saray arasında iş görürdü.

(Mehmed Zeki Pakalın : Tarihi Deyimler ve Terimler Sözlüğü, Cild. 2, Sh. 198)

Kitâbe : (D - 32)

- MUSTAFA HALİMÎ KPRNDİ -

I - Hûve'1 - Bâkî

- 2 - Beni kıl mağfiret ey Râbb-i yezdan
- 3 - Bî-hekkı arz-ı âzâm nûr-u Kuran
- 4 - Celâb kabrin ziyaret iden ihvân
- 5 - İdeler ruhuna bir fâtîha ihvân
- 6 - Merhum ve mağfûr'un-leh
- 7 - Es-seyyid Mustafa Halimî
- 8 - Hattât ruhuna el-fâtîha

Yî : Zilkade , Sena : 1221

(10.Ocak - 9.Şubat.1807)

Kitâbe : (D - 33)

- A H M E D B E Y -

- I - Ser-çukadâr-ı şehinşâh kerem-fermânın
- 2 - Açdı bir zah âna da çarh-üs-sitem
- 3 - İrcî emrini kûş eyleyecek eyledi îyd
- 4 - Ömrümün hâsılı oğlum bizi koydu tenhâ
- 5 - Pederinin gâm-ı efkârı ile per şeb-irûz
- 6 - Kara topraklara düştü o gül-ünâzîk edâ
- 7 - Mâder ve dâyesine sizleri yâhû diyerek
- 8 - Etdi Ahmed Bey gözüm muru bugün azm-ı bekâ
- 9 - Harf-ı cevâhîrle dedim fevtine târîh hâtîr
- 10 - Merkatin gülzar-ı cennet eylesin her bâr Hudâ
- II - Ruhu için el-fâtîha

Gurre-1 Şevval , Sene : 1222

(2.Aralık 8 XI.XXIII1807)

Kitâbe : (D - 34)

= F U L Y A K A L F A =

- 1 - Bu bâğ-ı gülşende gonca gül iken
- 2 - Bâd-ı ecel şimdi beni eyledi. . .
- 3 - Bir gül-ü zibâda nâzenin iken
- 4 - Hâk beni eyledi hâk ile yeksân
- 5 - Devletlû Dördüncü
- 6 - Kadın hasretlerinin merhûme
- 7 - Fulya Kalfe ruhu için el-fâtîha

Sene : 1222
(1807 - 1808)

Kitâbe : (D - 35)

- Ş E V K - İ D İ L K A D İ N -

I - Hüve'l - Hallak'ı - Bâkî

- 2 - Böyle buldum bu cihânı sanki bir zıll-ı hayâl
- 3 - Ol sebebden kimse etmez benim hâlimden suâl
- 4 - Ben dedim El-hâkm-i-lillâh razıyım her emrine
- 5 - Ansızın geldi çığır düştü benim tenime
- 6 - Bulmadı sıhhat vücudum sebep oldu mevtime
- 7 - Ukuyub bir fâtiha ihsân ideler ruhuma
- 8 - Acımadık kalmadı bu Şevk-i Dîl Hanıma
- 9 - Merhume ve mağfur'un-lehâ
- 10 - Saraylı Şevk-i Dîl Hâtun
- 11 - Ruhu içün el-fâtiha

Sene : 1222
27.Safer

(6.Mayıs.1807)

Kitâbe : (D - 36)
- H S M Â H A N I M -
I - Hüve'l - Bâki

- 2 - Ey becin dertli vâlidem ağlayıp etme figân
- 3 - Federime hasret gittim doymadım dünyaya hemân
- 4 - Celdi çiçek illeti buldu şâhâdet
- 5 - Bir yetimi kaldı dünyada hasret
- 6 - Sadrazam karekuleği merhum
- 7 - Hasan Ağa'nın kerimesi merhume
- 8 - Zennâ Hanım ruhu için fâtîha

Sene : 1223
(1808 - 1809)

- DEF -İ G A M K A L F A -

I - Âh- Mine'1 - Mevt

- 2 - Âh ile zâr kılarak tazeliğime doymadım
- 3 - Çün ecel peymânesi dolmuş murađıñ almadım
- 4 - Hasretâ fânî cihanda tûl ömür sürmedim
- 5 - Firkatâ takdir bu imşş tâ ezelden bilmedim
- 6 - Şevketlâ efendimiz hazretlerinin
- 7 - Cariyelerinden Dildar Kalfa'nın
- 8 - Acemisi merhume Def-i Gâm
- 9 - Kalfa'nın ruhuna fâtîha

Sene : 1224

(1809 - 1810)

Kitâbe : (D - 38)

- A F İ F E H A N I M -

- 1 - Fırâkı kaldı yâlideynin cânına
- 2 - Sebikâ silâhtâr-ı hazret-i
- 3 - Şehriyârî Mehmed İslâm
- 4 - Ağa'nın kerimesi merhume
- 5 - Ve magfur'un-lehâ Nurbânû
- 6 - Afife Hanım ruhuna
- 7 - El-fâtiha

Sene : 1227

(1812)

Kitâbe : (D - 39)

- MUSTAFA İSMET EFENDİ -

I - Hûve'l - Hayyü'l - Bâkî

- 2 - Nev-civânın uçu cennet başına
- 3 - Fîrâkı kaldı vâlidinin canına
- 4 - Sâbıkâ silâhtâr-ı hazret-i tâc-ı cârî
- 5 - Mehmed İslâm Âğa'nın mahdumu
- 6 - Muderriin-i kirânden merhum
- 7 - Ve mağfur'un-leh Mustafa İsmet
- 8 - Beyefendi'nin ruhu gariflerine
- 9 - Ve kâffe-i ehl-i imânın ruhlarına
- 10 - Lillâhi fâtiha

19. Zilkâde. 1227

(24. Kasım. 1812)

Kitâbe : (D - 40)

- İBRAHİM EFENDİ -

I - Huve'l - Bâkî

- 2 - Devlet-i Aliyye'de şehremini
- 3 - İken irtihâl-i câr-ı bekâ
- 4 - İden merhum ve mağfur
- 5 - El-muhtâc ilâ rahmet-i rabbihi-l gafur
- 6 - İbrahim Efendi ruhu içün
- 7 - El-fâtîha

Fî: 10.Cemeziyelâhîr ; Sene : 1328

(10.Haziran.1813)

Kitâbe : (D - 41)

- H A T İ C E H A N İ M -

I - Hüve'l - Hâki

- 2 - Bir gül-i gonca iken âh açılmadan
- 3 - Saldım bîg-i eihân-ı terk
- 4 - Edip cennet-i âlâyı buldum
- 5 - Ser-haseki El-hac Mustafa
- 6 - Ağa'nın kerimesi verhume
- 7 - Hatice Hanım rubana fâtih

Fî: 15. Zilkâde, Sene : 1228

(9. Kasım. 1813)

Kitâbe : (D - 42)

- MEHMET ÂRİF EFENDİ -

1 - Hüve'l - Hallakü'l - Bâkî

- 2 - Fâ lemâ inne hum lâ ilâhe-lillâleh
- 3 - Feis-el-küttâb-ı esbâk
- 4 - Merhum ve mağfur'un-leh
- 5 - El-muhtâc ilâ rahmet-i rabbihî'l
- 6 - El-gafur Mehmed Ârif Efendi
- 7 - Ruhu içün el-fâtiha

Sene : 1228

(1813)

Kitâbe : (D - 45)

- H Ü S R İ N E F E N D İ -

I - Hıve'l - Bâkî

- 2 - Ziyaretten mâred bir duâdır
- 3 - Bugün bana ise yarın sanadır
- 4 - Zeyneb Sultan Cemi-i
- 5 - Şerifinin kayyum-bağış
- 6 - Merhum Hüseyin Efendi
- 7 - Rubuna fâtihâ

Sene : 1229
(1813 - 1814)

Kitâbe : (D - 44)

- MESUD AĞA -

I - HÜVE'İ - BAKİ

- 2 - Devletiâ Dar-Us-sâde
- 3 - Ağası efendimiz
- 4 - Hazretlerinin acemisi
- 5 - Merhum ve mağfur'un-leh
- 6 - Mesud Ağa'nın
- 7 - Ruhu için rıza'ın lillâhî
- 8 - Tââlâ el-fâtîha

Sene : 1229

(1813 - 1814)

Kitâbe : (D - 45)

- B E K İ R B E Y -

I - Hûve'l - Hâyyu'l - Bâkî

- 2 - Sâbıkâ İzmir Kadısı
- 3 - Ebubekir Efendi-zade Ahmed
- 4 - Molla Efendi'nin mahdumu
- 5 - Mûderrisin-i kiramden merhum
- 6 - Ve magfûr'un-lehâ Bekir Bey
- 7 - Efendi ruhu içün el-fâtîha

Fî: I.Rebiyülevvel , Sene :1230

(II.Şubat.1214)

Kitabe : (D - 46)

- N Â Z İ M A H Â T U N -

I - Huve'l - Hâyyu'l - Bâkî

- 2 - Bu cihan bağına geldim bir mürdved görmemişim
- 3 - Derdime dermân aradım bir ilâcın bulmadım
- 4 - Lûtfun ile meskenim kıl Yâ Hudâ bağ-ıcinân
- 5 - emrine Yâ-râb eyledim teslimâican
- 6 - Merhûme Nâzîma Hâtun'un
- 7 - Ruhu için el-fâtîha

Sene : 1232

(1816 -1817)

Kitâbe : (D - 47)

- N E F İ S E H Â T U N -

1 - Nûve'1 - Bâkî

- 2 - Melok Paşa hâfidi
- 3 - Mehmed Bahaddin Efendi
- 4 - Halîlesigerhume ve magfur'un-lehâ
- 5 - Nefise Hâtun'un
- 6 - Duhu için el-fâtih

Sene : 1234

(1818 - 1819)

Kitâbe : (D - 48)

= F A T M A H A N I M =

I - Hüve'l - Hayyü'l - Bâkî

- 2 - Böyle buldum bu cihânı sanki bir zıll-ı hayâl
- 3 - Ol sebebdan kimse etmez benim hâlimden suâl
- 4 - Ben dedim El-hüküm-i-lillâh razıyım her emrine
- 5 - Çün ezelden böyle takdir eylemiştir Zülcelâl
- 6 - Merhum ve mağfur ilâ rahmet-i
- 7 - Rabbihi'lgafur Melek Mehmed Paşa-zâde
- 8 - Hatice Hanımın kerimesi Fatma Hanım
- 9 - Ruhuna el-fâtihâ

Fî : 18.Safer. Sene .1235

(6.Aralık.1819)

Kitâbe : (D - 49)

* F A T M A H A N I H -

I - Hûve'î - Bâkî

- 2 - Hâsıl-ı Şarûn ciğerim pârgesi
- 3 - Ciddi elden kaldı dilde yâresi
- 4 - Kıl çefeât nev-civânın bizlere
- 5 - Vâlidinin gayrı yoktur çaresi
- 6 - Ser bakı-kulu-yi hazret-i
- 7 - Cihandârî El-hac Mustafa
- 8 - Ağa'nın kerimesi merhûme
- 9 - Fatma Hanım ruhuna fâtîha

Sene : 1237

(1821 - 1822)

Kitâbe : (D - 50)

- O S M A N A Ğ A -

I - Hüve'l - Hayyü'l - Bâkî

- 2 - Hayf kim ola Osman Ağa yirmide yasında nev-civân
- 3 - Ağlasın hâline bulbüller haşre dek eylesün zâr-ı figân
- 4 - Sundu zehri âlûde câm-ıecel
- 5 - Nûş idince mûrg-üccânım tenden olmuştur cûdâ
- 6 - Sebeb-i çiçekden ve hem vebây-ıhicrân ile vâh hâsretâ
- 7 - Şefkât etmez bî-mürüvvet rahmî yok zâlim vebâ
- 8 - Yakdı yandırdı fîrâkı hemşirelerini âh-ı vâh ile
- 9 - Zîr-ı hâki mekân itdi o zâlim gaddar vebâ
- 10 - Tâne-i ömrüm savurdu mûrgü tâun vebâ
- 11 - Genç iken Osman Ağa Azm-ı ukbâ etti âh
- 12 - Ruhuna fâtiha Fî : 15.Rebiyülevvel , Sene : 1237

(10.Aralık.1821)

Kitâbe : (D - 51)

= R A İ K H A N I M =

I -

- 2 -
3 - Merg-i dil uçdu kafesinden cenâın pâresi
4 - Kondu cennet bağına ciğerde kaldı yâresi
5 - Ondört yaşımda tekmiş imiş Sarâın vâdesi
6 - Bir melek haslet oivan idi gençliğine doymadı
7 - Aklayub zâr etmeyin mevtimle cihân
8 - Böyle emr-i Hak'dır gün gelenler hep gider
9 - Cennetü'l mâva değil mi ruh-u mâ'sumun yeri
10 - Hak-ı cennettir mezarım doğru cennetü'l mâ'vaya gider
11 - Merhume ve mağfure illâ rabbihî'l gafur
12 - Saraylı Raik Hanım ruhu içün fâtîha

Sene : 1238

(1822 - 1823)

Kitâbe : (D - 52)

-SALİH MEHMED BEY-

I - Hüve'l - Hâyyu'l - Bâki

- 2 - Ser bevâb-ı dergâh-ı âlf
- 3 - Ve ser gılâşörân-ı hazret-i
- 4 - Schriyâfı merhum ve magfur-el-muhtâc
- 5 - İlâ rahmet-i rabbihî'l-gafûr sadr-ı sâbık
- 6 - Melik Mehmed Paşa-sâde Salih Bey
- 7 - Efendi'nin (I) ruhu için
- 8 - Ve rıza'en lillâhî tâlâ el-fâtihâ

Fî: Receb. Sene: 1240

(19.Şubat - 21.Mart.1824)

(I) SALİH MEHMED BEY : Melik Mehmed Paşa'nın oğludur.Silâhgör club, babasının sadrazamlığı kapucular kethüdası olmuştur,Rebiyülevvel.1209 da (26.Eylül - 26.Ekim.1794) asledilinceye kadar bu vazifede kalmıştır.Kapucu bağılığı vazifesinde iken, Receb.1240(19.Şubat-21.Mart.1824) tarihinde vefat etmiştir.(Sicil-1 Osmanî.Cild:3.Sahife:213)

Kitâbe : (D - 53)

- K A D R İ B E Y -

I - Hüve'l - Bâkî

- 2 - Kadri Bey-zâde o gül-ü nâhl-ü letâfet ki sunub
- 3 - Etti bize gülşen-i cây-ı hayat
- 4 - Genç iken dâhil olup silsile-i tedrise
- 5 - Eyledi musile-i sahn cihândan gurbet
- 6 - Hatt-ı taâlikde bir şiveye mâlik idi kim
- 7 - Kitâsın görse gelür idi imad'a hayret
- 8 - Ser-firâzı idi semâhatle kîşî-zâdelerin
- 9 - Dâimâ öyle idi herkese âlî himmet
- 10 - Hak o şattıkça vîre vâlid ve dâderlerine
- 11 - Ömr-ü ikbâl ebedî feyz-ü-kemâl sıhhatine
- 12 - Cevdetâ tas dikûb kabrine yazdım târih
- 13 - Menzilin mîr hâsibinide Rabbim cennete

Sene : 1243

(25.Temmuz.1827-14.Temmuz.1828)

Kitâbe : (D - 54)

= A Y Ş E H A N I M =

I - HÜVE'l - HAYYÜ'l - BÂKİ

- 2 - He-eva mekân hullide ügriyân
- 3 - Merhûm ve mağfaret-nişan
- 4 - Sadr-ı esbâk Melek Mehmed Paşa
- 5 - Halîle-i muhteremeleri
- 6 - Sahibet-el-hayret vel müberrât
- 7 - İffetli cennet-mekân
- 8 - Ayşe Kadınefendi'nin
- 9 - Ruhu ıqân el-fâtiha

27. Ramazan, Seno : 1245

(22. Mart. 1830)

Kitâbe : (D - 55)

- C İ L V E D İ L B E R H A T U N -

I - HİV E'İ - BÂKİ

- 2 - Bekâ gördüm cihânın yok bekâsı
- 3 - Cefâsı çok hiç yok safâsı
- 4 - Ne olummak ne gülmek şu kişiye ki
- 5 - Azrâil elindedir yakası
- 6 - Merhûme Saraylı Cilve Dilber
- 7 - Hâtun ruhuna fâtiha

Sene : 1246

(1830 - 1831)

Kitâbe : (D - 56)

- B E Ş İ R A Ğ A -

I - Hıve'l - Bâkî

- 2 - Harem-i hümâyûn ağalarından
- 3 - Tayfur Ağa'nın acemisi(I)
- 4 - Merhum Milli Begir Ağa'nın
- 5 - Buhu içün el-fâtih

Sene 4 1247

(1831 - 1832)

(I) - TAYFUR AĞA : Seray-ı Hümâyûndan yetişerek, 15. Ramazan. 1260 (28. Eylül. 1844) de, Tahir Ağa'nın yerine Dâr-ı Saade Ağası olmuştur. 5. Cemayizelâhir. 1266. (18. Nisan. 1850) de Şeyh-ul-haremlik mevkiini istediğinden, Davut Paşa azledilerek, Şeyh-ul-haremlik Tayfur Ağaya verildi. Safer. 1267 (Aralık. 1850) de vefat etmiştir. Sicil-i Osmanî. Cild:3 , Sh. 261

Kitâbe : (D - 57)

-NEFİSE HATUN-

1 - Huve'l - Bâkî

- 2 - Nallı Mescidde sâkin musahib-i
- 3 - Şehriyârî merhum Cüce Mustafa
- 4 - Ağa'nın halilesi merhume
- 5 - Ve magfur'un lehâ El-hâce okumuş
- 6 - Nefise Hatun ruhu için el-fâtîha.

Fî:6.Cemaziyellevvel.Sene:1247

(13.Ekim.1831)

Kitâbe : (D - 58)

- ŞERİFE EMİNE HANIM -

I - Hüve'l - Hayyü'l - Bâkî

- 2 - Enretti Hudâ eyledi ferhân
- 3 - İristi ecel vermedi amân
- 4 - Murâda ermedim dünyada hemân
- 5 - Cennetde vere murâdım Hâlik-i rahmân
- 6 - Hademe-i rikâb-ı hümayun-u hasse
- 7 - Ali Ağâ'nın kerimesi merhûme Şerife
- 8 - Emine Hanım ruhuna fâtîha

Sene : 1248

(1832 - 1833)

Kitâbe : (D - 59)

- AHMED REŞİD EFENDİ -

I - Hüve'l - Lâ-Yemut - Hayyü'l- Lezi

- 2 - Sâbıkâ ebniye-i hassâ-i şâhâne
- 3 - Anbarı kâtibi merhum
- 4 - Ve magfur-el-muhtâc
- 5 - İla rabbihi'l rahmet-i gafur
- 6 - Ahmed Reşid Efendi
- 7 - Ruhu içün el-fâtiha

Sene : 1250

Şevval.15 de

(14.Şubat.1835)

Kitâbe : (D - 60)

- H A T İ C E E D Â Y İ H A N I M *

I - Hıve'l - Bâkî

- 2 - Cennet-mekân Mihri Şah Vâlide Sultan(I)
- 3 - Hazretlerinin kilâr ikincisi
- 4 - Ve hâlâ telhis-i sâni cenâb-ı sadaret
- 5 - Penâhî Mehmed Abdülhalim Ağa'nın
- 6 - Hâfîlesi merhume Hatice Edâyi
- 7 - Hanım ruhu içün el-fâtîha

Fî : II.Muharrem, Sene : 1251
(9.Mayıs.1835)

(I) - MİHRİ ŞAH SULTAN :

III.Mustafe'nın hanımı
ve III.Selim'in annesidir.Oğ-
lunun cûlûsuyla valde sultan
olmuştur.22.Receb,1220(16.Ara-
lık.1805)tarihinde vefat et-
miştir.Eyübde medfundur.
Sicil-i Osmanî: Cild.I,Sh.83

Kitâbe : (D - 61)

- H A S A N E F E N D İ -

I - Hüve'l - Bâkî

- 2 - Böyle buldum bu cihânı senki, bir zıll-ı hâyâl
- 3 - Ol sebebdan kimse itmez Hasan'ın halinden sual
- 4 - Mehmed Ağa-zâdeyim El-Hukm'i-lillâh razıyım emrine
- 5 - Çün ezelden böyle takdir eylemiş Zül-celâl
- 6 - Bu kabrim üzerine gelen ihvândan bir ihlâs
- 7 - Ve bir fâtiha okuyalar merhum Hasan Efendi
- 8 - Ruhu ıqân fâtiha

Fî: Zilkâde, Sene : 1252

(7.Subat - 9.Mart.1837)

Kitâbe : (D - 62)

- H A T İ C E H A N İ M -

I - Hûve'l - Hayyü'l - Bâkî

- 2 - Bakıp geçme Hatice Hanım'ın kabrine
- 3 - Ey Muhammed Gâmeti Mehmed Ağa'nın
- 4 - Kerimesinin beman bir fâtihadır minneti
- 5 - Ondört yeginde dâr-ı bekâya
- 6 - Ettim rihleti bizlere bir fâtih
- 7 - İhsân eden bulur cenneti

Fî: Cemaziyellevvel, Sene : 1252
(25.Ağustos -24,Eylül.1836)

Kitâbe : (D - 63)

= HASAN EFENDİ =

I - Hüve'l - Hayyü'l - Bâkî

- 2 - Dâr-ı bekâya irtihâl eden
- 3 - Merhum ve mağfur'un leh
- 4 - El-muhtac ilâ rahmet-i rabbihî'l
- 5 - El-gafur ders-i âm El-hac
- 6 - Hasan Efendi İbn-i Mehmed Bey
- 7 - Ruhu içün el-râtiha

Fî : 2.Şevval, Sene : 1256
(27.Kasım.1840)

Kitâbe : (D - 64)

- MEHME D BEY -

I - Ah - Mine'l - Mevt

- 2 - Eylemişti fenn-i insâ bu mir-i muhterem
- 3 - Oda-i mektubi-i maâliye-i cây-ı sebat
- 4 - İtmeden tebyiz-i tezvid âh enis-i eccl
- 5 - Kırdı kıl-ı ömrün etti tayy-ı tomar-ı hayat
- 6 - Defter-i âsâlin ettiler mizan eksik tamam
- 7 - ?
- 8 - Hep düğcr evrâkı bir gün bozulur şirâzesi
- 9 - Böyle kalmaz lâ-cerem bu münşeat-ı kâinat
- 10 - Kim koyar kim okur elbet çeker Râşid bir....
- II - Genç ikenetti Mehmed Bey vefât

Fî : 27.Safer , Sene : 1259

(29.Mart.1843)

Kitâbe : (D - 65)

- H A Z İ F A Ğ A -

I - Hıve'l - Bâkî

- 2 - Hâgihân bir derde düştüm
- 3 - Bulmadım aslâ devâ hayfa
- 4 - Terelik halinde oldum
- 5 - Muhtelâ Dergâh-ı Âlî kapucu
- 6 - Başlarından sâbık Seid
- 7 - Paça'mın tozruk ağası (I)
- 8 - Hızif Ağa ruhu için
- 9 - Fâtih

TOMRUK AĞALIĞI : Eskiden tevkifhâne müdürlüğü yerine kullanılır bir tâbirdir, İstanbul'da tomruk adını taşıyan tevkifhâneler olduğu gibi, zindanisimli hapishaneler de vardı. Bâb-ı Âlî'nin karşısında jandarmanın işgali altında bulunan bina Tomruk Dairesi idi.

Tomrukler çok eski olduğu halde, tomruk ağalığı unvanının ihdâsı yenidir. 1825'de yeniçeri ocağının kaldırılması üzerine bu vazife ile mükellef olan muhızır ağalığı unvanı, tomruk ağalığına tahvil olunmuş ve Tanzimat'dan sonra kaldırılmıştır.

(Mehmed Zeki Pakalın : Tarihi Deyimler ve Terimler Sözlüğü : Cild:3 Sh. 511)

Kitâbe : (D - 66)

- SÜLEYMAN RUFİDİ -

1 - Yâ - Hayyî'1 - Yâ - Kayyum

- 2 - Cennet-mekân firdavs-ı âliyâsı Gâsi Sultan
- 3 - Abdülhamid Han harretlerinin kütübhâno-ı
- 4 - Celilesi hâfız-ı kütüb-u evvelî
- 5 - Merhum el-muhtac ilâ rehmet-i rabbihî'1 gafâr
- 6 - Tümenli Süleyman Efendinin rub-u
- 7 - Şerifi için el-fâtih

Yî : 19.Safer, Sena : 1361
(27.Şubat.1845)

Kitâbe : (D - 67)

- E D Â Y İ K A D İ N -

1 - Hûve'1 - Bâkî

- 2 - Merhum ve mağfur Soğuk
- 3 - Çeşmeli Ebu-bekir Efendi'nin
- 4 - Muktilâlarından merhûme ve mağfure
- 5 - Edâyi Kadın ruhuna fâtiha

Rî: II.Rebiyülevvel, Sene : 1263
(27.Şubat.1847)

Kitâbe : (D - 68)

- H U S N ' U F E R K A L F A -

I - Huve'1 - Bâkî

- 2 - Bulmayub dardına gîfê bu cîvân
- 3 - Gençliğine doymayıp gitti hemân
- 4 - İsmetlû Vâlide Sultan
- 5 - Hazretlerinin cariyelerinden
- 6 - Merhûme ve mağfure Hîsn'â Fer
- 7 - Kalfa ruhuna fâtîbe

Safer, Sene : 1266

(17.Aralık.1849 - 15.Ocak.1850)

Kitâbe : (D - 69)

I - Hüve'l - Bâkî

- 2 - Devletlu Dördüncü İkbâl
- 3 - Efendimizin kalfelerinden
- 4 - Merhume ve magfure ilâ rahmet'i
- 5 - Rabbihi'l gafur Z...? Kalfa'nın
- 6 - Ruhu içün fâtiha

Sene : 1270

(1853 - 1854)

- A C A -

I - H u v e ' l - B â k i

Kitâbe : (D - 70)

- H E C İ B A C A -

I - H u v e ' l - B â k i

- 2 - Eurettili Hüdâ eyledi ferhân
- 3 - İristi ecel vermedi anân
- 4 - Hâlâ sarây-ı hümayunda oda
- 5 - Lâlelî Mehmed Teyyib Ağa'nın
- 6 - Asemilerinden merhum Necib Ağa'nın
- 7 - Ve kâffe-i mî'minât ervâhına fâtiha

Yî : I.Rebiyulâhîr, Sene : 1272

(II.Aralık.1855)

Kitâbe : (D - 71)

- H A T İ C E H A N I M -

I - Hüve'l-Bâkî

- 2 - Âh ile zâr kılarak gençliğime doymadım
- 3 - Çün esel peymânesi dolmuş muradım almadım
- 4 - Hasretâ fânî cihanda tûl ömür sürmedim
- 5 - Firkatâ takdir bu imiş tâ ezelden bilmedim
- 6 - Hâlid Paşa (I) hazretlerinin
- 7 - Halilesi merhume Hatice Hanım
- 8 - Ruhu ıqûn fâtiha

Fî: 15.Rebiyülevvel. Sene: 1272

(25.Kasım.1855)

HALİD PAŞA : Askeriyeden yetişme olup, Arabistan ordusunda bulunmuştur. Mirlice olup, 1277 (1860-1861) tarihinde Halep fırkası kumandanı olmuştur. 1278 (1861-1862) de Halep'de vefat etmiştir.

HALİD PAŞA : Safer. 1288 (Nisan. 1871) de Medine Muhafızı olmuştur. Ramazan. 1288 (Kasım. 1871) de Şeyh-ul-harim oldu. 1297 (1879-1880) tarihinde vefat etmiştir. Ryssb'de mefundur.

(Mehmed Süreyya : Sicil-i Osmanî. Cild. 3, Sh. 267)

NOT : Kitâbede adı geçen Halid Paşa hakkında tatmin edici bir bilgi olmadığı için, eserin sıhhati bakımından, her iki müteveffa Halid Paşa'yı da burada zikretmeyi uygun buldum. (U.Ü)

Kitâbe : (D - 72)

= E S M Â H A N I M =

I - Allah - Bâkî

- 2 - Anbar kâtibi merhum Ahmed
- 3 - Reşid Efendi-zâde
- 4 - Mektubî-i mâliye hâlefâsından
- 5 - Şakir Zühre Efendi'nin
- 6 - Vâlidesi merhume ve magfûr'un-lehâ
- 7 - Esmâ Hanımın ruhu için
- 8 - Rıza'en-lillâh el-fâtıha

Fî : Cemaziyevvel.1272

(9.Ocak - 8.Şubat.1856)

Kitâbe : (D - 73)

- H Ü S E Y İ N E F E N D İ -

I - Destur-u - Be-şâh-ı- Velâyet

- 2 - Ey saadet-i mâden-i mülk-i cihânın serveri
- 3 - Gûng-i aşkı gıftâhı buldum da dârdım defteri
- 4 - Ey hayât-ı câvidân içmiş kemâl-i pür-ziyâ
- 5 - Ey imâm-ı Şâh Ali-el-Murtazâ'nın enberi
- 6 - Seninâmeyn-el-Hüseyni hâk-ı rızaya baş verip
- 7 - Hûş-u cân oldu sana firdevs-i âlâ kevneri
- 8 - Düştü ki Zilkâde'nin yirmibeşi hâk hatune
- 9 - Bur-ı Hâk râci değil midir bu menzîl yerleri
- 10 - Sâbık ol sadr-ı Âli nâil-i şurâteisi
- 11 - İsmi El-hacı Hüseyni şâh şehidin erleri
- 12 - Bir güzel tarih dâğarmıştır o şâhin aşkına
- 13 - Kim nazâr eyler görür hayran o hâk-ı mermeri

Fî: 25.Zilkâde , Sene : 1274

(7.Temmuz.1858)

Kitâbe : (D - 74)

- BEZM - i T A R Â B K A L F A -

I - H u v e ' l - B â k î

- 1 - Dilerim bakma Habbim yüzümün karesine
- 2 - Merhem-i şefkat ure mansiyetim yarasına
- 3 - Kereminden bernekader mahrum isem kesmem ümid
- 4 - Giremez kimse efendiyle kulun arasına
- 5 - Devletlû Dürdüned Kadın hazretlerinin
- 6 - Carâyesi Dilhoş Kalfa'nın
- 7 - Acemisi merhume Bezm-i Tarâb
- 8 - Kalfa ruhu için fâtıha

Vî: 25.Zilhicce , Sene : 1275

(26.Temmuz.1859)

Kitâbe : (D - 75)

- AHMED BAKÎYYE - EL - ALEVÎ EFENDÎ -

I - Hûve'l - Bâkî

- 2 - Sâbıkâ nakibd's - saadet
- 3 - Medine-i Münnevvereli Abdullah
- 4 - Bakkiyye Efendi'nin mahdumu
- 5 - . . . li maslâtin-i der-saadetde
- 6 - İken irtihâl-i dâr-ı bekâ
- 7 - İden merhum ve magfur
- 8 - Es-seyyid Ahmed Bakkiyye
- 9 - El-Alevî Efendi'nin
- 10 - Ruhu için el-fâtiha

Fî : 10.Zilkâde . Sene : 1279

(29.Nisan.1863)

Kitâbe : (D - 76)

- F İ D Â N E H A N I M -

I - Âh- mincîl - mevt

- 3 - Eurettili Hüdâ eyledi fermân
- 4 - Eristi eccl vermedi aman
- 4 - Murada ermedim dünyada beman
- 5 - Cennetde vere muradım Hâlik-i Rahman
- 6 - Şevketli efendimiz hazretlerinin
- 7 - Cârîyelerinden merhûme ve magfir'ân-lehâ
- 8 - Fidâne Hanım ruhuna fâtîha

Sene :1279

(1862-1863)

- ANDELİB HANIM -

I -Âh - Mine'î - Mevt

- 2 - Âh ile zâr kılarak tazeliğine doymadım
- 3 - Ecel peymânesi dolmuş murağım almadım
- 4 - Genç iken bir derde düğüm çare bulmadım
- 5 - Nâgihan geldi ecel hem tûl ömr sürmedim
- 6 - Elvedâ ve hasretâ yavrularım şimdiden geru
- 7 - Cennet işre görüselim dünyada ben gülmedim
- 8 - Yâ ilahî cürmümlerü eyleyip eyle meded
- 9 - Var iden sen yok iden sen ben bana gelmedim
- 10 - Şevketlü mehabetlü Sultan Abdüleziz Han
- 11 - Efendimizin cariyelerinden verhume
- 12 - Andelib Kelfe'nın ruhuna fâtıha

Sene : 1279 (1862-1863)

Kitâbe : (D - 78)

- S Ū Z İ N Â K K A L F A -

I - Âh - Mine'î - Mevt

- 2 - Âh ile zâr kılarak tâzelişime doymadım
- 3 - Çün ecel peymânesi dolmuş murâdım almedim
- 4 - Hasretâ fânî cihanda tûl ömür sürmedim
- 5 - Firketâ tekdîr bu imiş tâ ezelden bilmedim
- 6 - Hazine dârân-ı cenâb-ı gehriyârîden
- 7 - İrtibâl-i dâr-ı bekâ iden merhûme ve
- 8 - Magfuru'ân-lehâ Sûzinâk Kalfa'nın
- 9 - Rub-u şerifi içün el-fâtihâ

Fî: 10.Rebiyülevvel , Sene : 1280

(25.Ekim.1863)

Kitâbe : (D - 79)

- ŞERİFE SELİME HANIM -

I - Hûve'l-Bâkî

- 2 - Yürü el bî-vefâ dünya seninle elvedâ
- 3 - Olsun işi cevri-icfâ dünya seninle
- 4 - Elvedâ olsun fenâdan çeküb Yâ Rabb
- 5 - Bekâya cyledim rihlet kerem kıl oğrûm
- 6 - Afv et kim aden bana makam olsun
- 7 - Merhûme Şerife Selime Hanım

Kitâbe : (D - 80)

= ?=

I - Hüve'l - Bâkî

- 2 - Âh ile zâr kılarak tazeliğime doymadım
- 3 - Çün ocel peymânesi dolmuş muradım almadım
- 4 - Hasretâ fânî cihanda tûl ömür sürmedim
- 5 - Firkatâ takdir bu imiş tâ ezelden bilmedim
- 6 - Devletlû Üçüncü Kadın Efendimiz
- 7 - Hazretlerinin cariyesi merhume
- 8 - ?

Kitâbe : (D - 81)

- N E Ş ' E T A Ğ A -

I - Hâve'l-Bâkî

- 2 - Geçti cürüm fânî dünyeden beman
- 3 - Uçdu ruhum dâr-ı ukbaya benim
- 4 - Çekmiş idim dârd-i meyti bir zaman
- 5 - Toprağa yaslandı bu nûzik tenim
- 6 - Soldu gül benzim bakın suratıma
- 7 - Yandılar enam babam hazretime
- 8 - Sabredüb ancak benim firkâtıma
- 9 - Cârâsız girdi bu yerdir mekenim
- 10 - Yumudum Allah çeşm-i siyahlarımı
- 11 - Magfîret kıl cümle günahlarımı
- 12 - Nûr-ı imân hûr-ı gılman ile yoldaşlarımı
- 13 - Hazret-i Kuran hakkı rahat etsin bu camı
- 14 - İsmetlû Behice Sultan alıyyetü'ş-şen
- 15 - Agvatından merhum ve magfur
- 16 - Neş'et Ağa'nın ruhu içün el-fâtih

. ?

Kitâbe : (D - 82)

- MEHMET EMİN AĞA -

1 - Hûve'l - Bâkî

- 2 - Uçtu beâî cennete nev-sivânın
- 3 - Atasının hasret koydu gulfidâhın
- 4 - Leyl-i nihâr oldu fikr-i hayâlîn
- 5 - Vire hâllâk bize sabr ile sevabın
- 6 - Merhum Es-soyyid Mehmed Emin
- 7 - Ağa'nın ruhu içün fâtîha

Kitâbe : (D - 83)

- L Â T İ F A Ğ A -

I - Hıve'l - Bâki

- 2 - Enderun ağalarından Lâtif Ağa ki heman
- 3 - Bâis-i şühret-i şân cundilik olmuştı
- 4 - İrşad göp-ü kazâ kıldı zehâr-ı ecel
- 5 - Oldu ukbâya revân eyledi terk-i dünya
- 6 - Çâre ne böyle yavılmış hatt-ı pişânîye
- 7 - Nylesün lûtfia Hak cenneti âna ne'va
- 8 - Katra-i eşk ile hâme didi târihin ânın
- 9 ♀ İde melce Latif Ağa'ya cinâmı Nevâ

Kitâbe : (D - 84)

- D İ L G Ü N H A N I M -

I- HÜve'l-Hallâku'l-Bakî

- 2 - Ecel geldi âna olmaz aman
- 3 - Cürmümlü afv eyle Yâ Rabbi'l mennân
- 4 - İki duhterimi
- 5 - Naib idüp karıştırdı redd-i mennân
- 6 - Magfîret kıl olmasın hâlî yaman
- 7 - Mazhar-ı nur-u şefaât kıl her zaman
- 8 - Şarâhâne-i Âmire müdürü El-hac
- 9 - Mustafa Ağa'nın halîlesi merhume
- 10 - Dilgün Hanımın ruhuna fâtiha

Kitâbe : (D - 85)

• ŞERİFE HABİBE KADIN •

I - Hûve'l - Bâkî

- 2 - Ey felek evlâdın aldın nâ-murat ettin beni
- 3 - Beri âhiretde ayırma karar eyle beni
- 4 - Herhûme ve magfur'un-lehâ
- 5 - Şerife Habibe Kadın
- 6 - Nuhuna el-fâtîha

Sene : 12..?

Kitâbe : (D - 86)

- AYŞE HESNÂ 'ZAT HANIM -

I - Huve'l - Bâkî

- 2 - Mektubi-i maliye hulefâsından
- 3 - Vâhi Efendi'nin hâlîlesi
- 4 - Ve iktisâlinde medfun
- 5 - Olan Mehmed Bey'in vâlidesi
- 6 - Merhûme ve magfur'un-lehâ el-muhtâc
- 7 - İlâ rehmet-i rabbihî'l gafûr Ayşe
- 8 - Hesnâ-zat Kadın-efendi
- 9 - Ruh-u şerifi için fâtihâ

Kitâbe :(D-87)

- Ü M E R A Ğ A -

I - Hüve'l - Hallakü'l - Bâkî

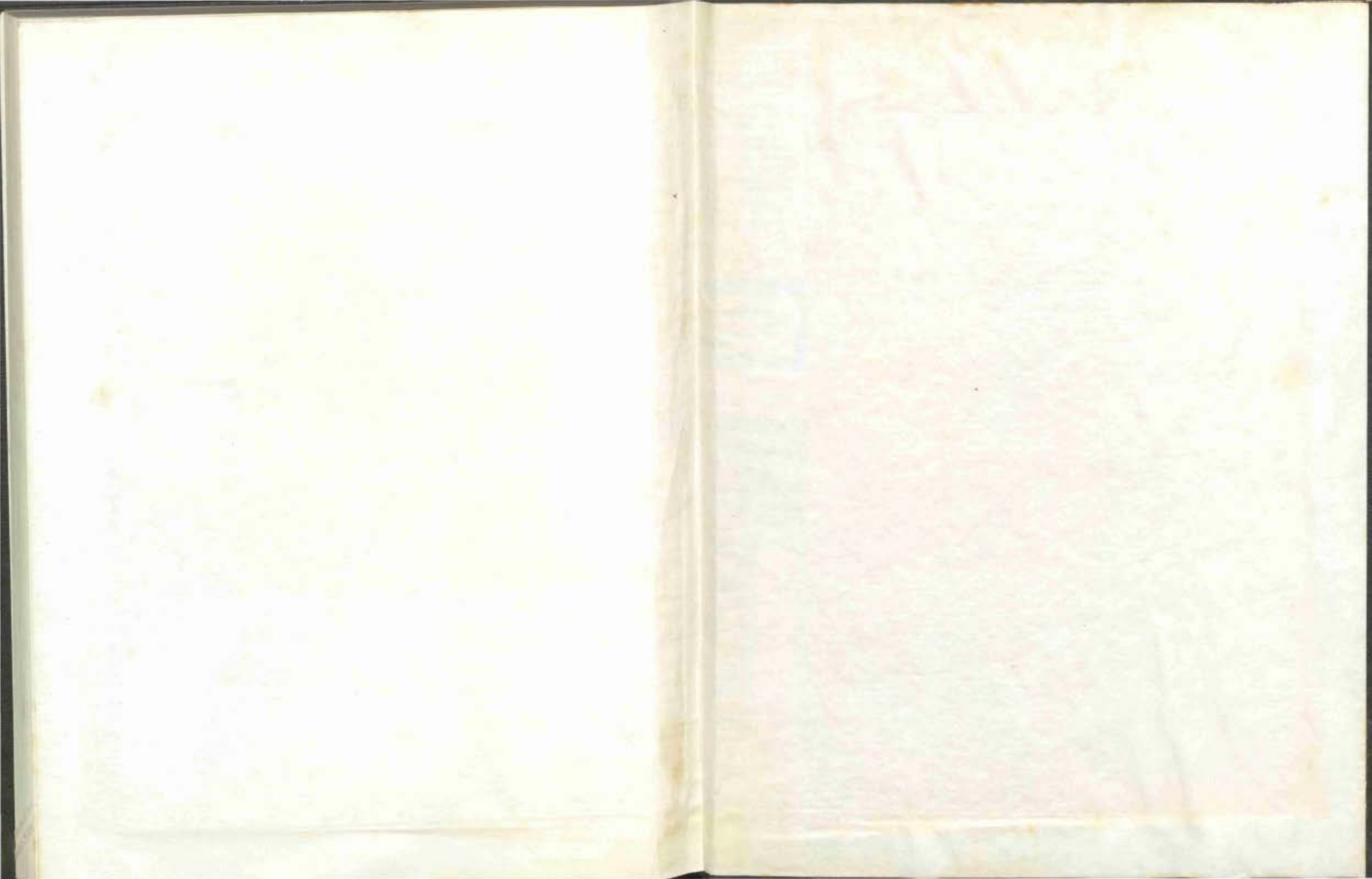
- 2- Enderunî Ümer Ağa-yi Hisarî nâgâh
- 3- Oldu beğ emr-i Hudâ hisar-ı bekâya memur
- 4 - Kerişip karklara has odaya nakil etmiş iken
- 5 - Ab-ı teâyyün içre görüp oldu mekâmı bu kubur
- 6 - Citti nâgâh kılıp terk seray-ı fânîyi
- 7 - Kıla Hak cennet kâmile bekâda megrûr
- 8 - . . . Rahmet-i rahmâna olup müstârek
- 9 - Magfiret eyloye edrâ ve şânâhın Rabb-i gafûr
- 10 - Bu dââ ile dedim fevtine mug-ecâ tarih
- 11 - Ümer Ağa'nın ola merkati Yâ Rabb-i pûr-nûr

Kitâbe : (D - 88)

= MEHMET SÜHEYL EFENDİ -

I - Hüve'l - Hayyü'l - Bâkî

- 2 - Cennet-mekân merhum Melek
- 3 - Mehmed Paşa hazinedârı
- 4 - Hâcegân-ı divan-ı hümayundan
- 5 - Sâbıkâ erpa emini merhum
- 6 - Ve mağfur'ân-leh el-muhtâc
- 7 - İla rahmet'î rabbihi'l gafur
- 8 - Mehmed Süheyl Efendi'nin
- 9 -

TEZ

5740